

FILOLOGIA POLSKA
STUDIA I STOPNIA

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku studiów	<i>filologia polska</i>
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia (ogólnoakademicki/praktyczny)	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się (w tym dyscypliny wiodącej) oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w liczbie punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	nauki humanistyczne dyscypliny: literaturoznawstwo (55% ECTS) i językoznawstwo (45% ECTS)
Wskazanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom	licencjat
Informacja o posiadanej przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni kategorii naukowej	literaturoznawstwo – kategoria A

2. Wskazanie związku kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju

Misją Uniwersytetu Zielonogórskiego jest tworzenie społeczeństwa opartego na wiedzy i kształtowanie kapitału społecznego jako dobra wspólnego, sprzyjającego efektywności działań na rzecz rozwoju regionu, gospodarki i społeczeństwa. Uczelnia dąży do wysokiej jakości kształcenia i przygotowania wykwalifikowanych kadr, których intelektualne kompetencje przyczyniają się do rozwoju gospodarczego i budowania kapitału społecznego. Przygotowuje też obywateli otwartych na zmiany, tolerancyjnych i funkcjonujących w globalnym świecie. Istotne jest również prowadzenie badań naukowych na wysokim poziomie oraz podejmowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w obszarze transferu wiedzy, nowych technologii i realizacji innowacyjnych przedsięwzięć. Strategicznym celem jest rozwój uczelni jako nowoczesnego, interdyscyplinarnego i kompaktowego uniwersytetu związanego z miastem Zielona Góra i wnoszącego swój wkład w rozwój społeczno-gospodarczy województwa lubuskiego oraz kraju (zob. Uchwała Senatu z dnia 30.06.2021 r.).

Działalność Instytutu Filologii Polskiej wpisuje się w główny cel strategiczny UZ, jakim jest efektywne wykorzystanie zasobów intelektualnych i doskonalenie potencjału rozwoju, zmierzające do sprostania wymogom konkurencyjnego otoczenia poprzez dbałość o podnoszenie jakości kształcenia, badań naukowych i aktywną współpracę z otoczeniem, popartą umowami partnerskimi.

Instytut Filologii Polskiej dąży do tego, by być atrakcyjnym miejscem zdobywania wiedzy, korzystającym z nowoczesnych technologii, a zatrudnieni w nim pracownicy reprezentują szerokie spektrum badań literaturoznawczych, językoznawczych oraz z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, obejmujących m.in. zagadnienia historii i teorii literatury, historii języka polskiego, wiedzy o polszczyźnie współczesnej, a także metodologii i zagadnień praktycznych w obrębie poszczególnych dyscyplin. Ponadto pracownicy prowadzą literaturoznawcze i językoznawcze badania związane z regionem, co przyczynia się do wzbogacenia kultury i umocnienia tożsamości regionalnej mieszkańców Lubuskiego.

W obszarze kształcenia Instytut Filologii Polskiej realizuje szereg celów operacyjnych zawartych w Strategii UZ na lata 2021-2030, m.in.:

- doskonalenie jakości kształcenia poprzez wprowadzanie innowacji organizacyjnych [K1.1], co odzwierciedla obecna struktura Instytutu Filologii Polskiej, oparta na zakładach i pracowniach sprofilowanych zgodnie z potrzebami obsługiwanych kierunków. Zajęcia kierunkowe na *filologii polskiej* prowadzą przede wszystkim pracownicy Zakładu Literaturoznawstwa i Zakładu Językoznawstwa;
- ustawiczne doskonalenie programów studiów przy współudziale interesariuszy zewnętrznych [K2.1]; współpraca z otoczeniem naukowym i społeczno-kulturalnym sprzyja dostosowaniu profilu absolwenta/absolwentki *filologii polskiej* do potrzeb rynku pracy;
- doskonalenie jakości studenckich praktyk [K2.4] – dla specjalności nauczycielskiej;
- wzrost udziału studentów w projektach badawczych i wspieranie ich zainteresowań i kreatywności przy jednoczesnej współpracy z otoczeniem [K3.1, K3.2] – ten cel jest realizowany np. poprzez aktywizację studentów do działań naukowych, wydawniczych i organizacyjnych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i otoczeniem społeczno-kulturalnym;
- rozwijanie metod kształcenia [K4.1] – zarówno pracownicy, jak i studenci są otwarci na innowacyjne technologie i narzędzia, jak kształcenie hybrydowe, zdalne czy e-learning.

W obszarze badań naukowych Instytut Filologii Polskiej realizuje m.in. następujące cele operacyjne:

- rozwój dyscyplin naukowych podlegających ewaluacji [B1.1] – obie dyscypliny, do których odnoszą się efekty uczenia się na kierunku *filologia polska*, tj. literaturoznawstwo i językoznawstwo, podlegają ewaluacji;
- powiązanie badań naukowych z procesem kształcenia [B.2.10]; pracownicy naukowo-dydaktyczni są przypisani do dyscyplin: literaturoznawstwo i językoznawstwo.
- udział w seminariach naukowych, konferencjach oraz projektach badawczych i międzynarodowych [B3.9]; studenci *filologii polskiej* są zapraszani do biernego i/lub czynnego uczestnictwa w przedsięwzięciach naukowych organizowanych lub współorganizowanych przez Instytut Filologii Polskiej.

W obszarze relacji z otoczeniem Instytut Filologii Polskiej wykazuje dużą aktywność, szczególnie ukierunkowując się na:

- rozwój współpracy ze szkołami w województwie lubuskim [R.2.5] – poza współdziałaniem w zakresie praktyk nauczycielskich realnym działaniem jest zaangażowanie pracowników Instytutu Filologii Polskiej w szereg cyklicznych akcji, konkursów i olimpiad przedmiotowych;

– zwiększenie otwartości na potrzeby interesariuszy zewnętrznych [R3.1] – poprzez uwzględnienie ich uwag i sugestii w programie i toku studiów, a także przy tworzeniu sylwetek studentów poszczególnych specjalności: *nauczycielskiej* oraz *edytorstwo tradycyjne i sieciowe* (zakres współpracy z interesariuszami określają umowy – „Porozumienia o współpracy”); ponadto Instytut Filologii Polskiej UZ jest aktywny w obszarze popularyzacji nauki w regionie poprzez współpracę z instytucjami państwowymi oraz samorządowymi.

Założenia związane z kształceniem na kierunku *filologia polska* na poziomie studiów pierwszego stopnia wpisują się w misję i wizję działalności Uniwersytetu Zielonogórskiego na tle specyfiki regionu oraz potrzeb kraju w obrębie kreowania zaplecza kadrowego i intelektualnego na rynku pracy i współtworzenia aktywnego społeczeństwa.

3. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia

Rodzaj studiów

3-letnie studia o profilu ogólnoakademickim, prowadzące do tytułu zawodowego licencjata.

Zasady rekrutacji

Rekrutacja odbywa się zgodnie z zasadami przeprowadzania rekrutacji na studia pierwszego stopnia zamieszczonymi w przepisach ogólnych. Na studia zostaną przyjęci w ramach limitu miejsc kandydaci, którzy spełnili wszystkie wymagania rekrutacyjne i uzyskali największą liczbę punktów. Liczba punktów wyliczona będzie jako średnia ważona liczby punktów odpowiadających wynikom egzaminu maturalnego z określonych dla kierunku przedmiotów. Szczegółowe zasady rekrutacji oraz przedmioty brane pod uwagę w procesie rekrutacji określone są w obowiązującej na dany rok akademicki Uchwale Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia wyższe.

4. Analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia kierunku *filologia polska* ma charakter ogólnoakademicki (program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności). Trwa 6 semestrów. Obejmuje trzy moduły przedmiotów: podstawowy (ogólnohumanistyczny), kierunkowy (polonistyczny) oraz związany z wybraną przez studenta specjalnością. Program zajęć opiera się na tradycjach nauczania polonistycznego, pozwala na poszerzenie wiedzy o polskiej i powszechnej, dawnej i współczesnej literaturze oraz języku polskim. Większość zajęć w module kierunkowym ma charakter literaturoznawczy (55%), pozostałe zaś mają charakter językoznawczy (45%). Treści nauczania rozwijają wiedzę i umiejętności oraz kompetencje przydatne na rynku pracy. Proponowane są dwie specjalności, *specjalność nauczycielska* oraz *edytorstwo tradycyjne i sieciowe*.

Ze względu na ogólnoakademicki profil *filologii polskiej* duży nacisk kładzie się na poszerzenie wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa. Kierunkowe efekty uczenia się zakładają, by absolwenci i absolwentki znali i rozumieli (w zaawansowanym stopniu):

- miejsce i rolę nauk humanistycznych w systemie nauk ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin: literaturoznawstwo i językoznawstwo oraz ich związki z innymi naukami i dyscyplinami;
- specyfikę przedmiotową i metodologiczną literaturoznawstwa oraz językoznawstwa z uwzględnieniem ich najnowszych osiągnięć i kierunków rozwoju;
- genezę i historyczną zmienność oraz zróżnicowanie terytorialne języka polskiego, motywowane przemianami w potrzebach komunikatywnych wspólnoty narodowej i wspólnot podrzędnych;
- zagadnienia szczegółowe z zakresu współczesnego języka polskiego, jego struktury (budowy), stylistyki, pragmatyki, kultury oraz ich tendencji rozwojowych;
- zagadnienia z zakresu procesu historycznoliterackiego, najnowszych zjawisk literackich oraz założeń ideowych i estetycznych poszczególnych epok i prądów;
- kanoniczne teksty kultury (zwłaszcza literatury) polskiej i obcej oraz problematykę ich recepcji;
- twórczość ważnych pisarzy polskich, a także jej znaczenie dla literatury i kultury;
- specyfikę, przekształcenia i stan obecny rodzajów i gatunków literackich oraz użytkowych;
- rolę języka i literatury w kształtowaniu i odzwierciedlaniu kultury;
- podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów kultury (zwłaszcza tekstów literackich i użytkowych), uwzględniające ich umiejscowienie w momencie dziejowym;
- metody pisania i krytycznej analizy tekstu literackiego, naukowego, popularnonaukowego i użytkowego;
- zagadnienia z zakresu wybranej specjalności;
- wpływ fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji na najnowszą literaturę i zmiany zachodzące w języku;
- rolę instytucji kultury oraz wybrane aspekty współczesnego życia kulturalnego;
- podstawowe uwarunkowania ekonomiczne, prawne, etyczne i inne różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z filologią polską, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego;
- podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnorodnych form przedsiębiorczości związanych z filologicznym wykształceniem.

W zakresie umiejętności kierunkowych szczególną uwagę zwraca się na to, aby absolwenci i absolwentki potrafili:

- wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa do formułowania oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów i zadań badawczych;
- właściwie dobierać tradycyjne i sieciowe źródła wiedzy i informacje, dokonywać ich oceny, poddawać je krytycznej analizie i syntezie;
- dobrać i zastosować właściwe metody i narzędzia z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, w tym odróżnić i opisać dialekty polskie;
- wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań literaturoznawczych, językoznawczych i związanych z wybraną specjalnością;
- posługiwać się w mowie i piśmie różnymi gatunkami literackimi i użytkowymi oraz stylami funkcjonalnymi polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- wykrywać zależności między procesami społecznymi i kulturowymi a literaturą i zmianami językowymi;
- w pracach pisemnych, z użyciem aparatu naukowego, podejmować wybrane problemy badawcze, samodzielnie dobierając literaturę podmiotową i przedmiotową;

- przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację tekstu z zastosowaniem właściwych metod oraz uwzględniając konteksty historyczne, społeczne, kulturowe i in.;
- komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, posługując się poprawnie podstawową terminologią literaturoznawczą i językoznawczą;
- brać udział w debacie i dyskusji, przedstawiać własne sądy, oceniać różne opinie i stanowiska, wykorzystując umiejętności precyzyjnego, logicznego i poprawnego językowo wyrażania swoich myśli i poglądów w języku polskim;
- ustnie i pisemnie formułować sądy, opinie i wnioski;
- posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
- planować i organizować pracę indywidualną i zespołową, współdziałając z innymi w ramach zadań grupowych, również o charakterze interdyscyplinarnym;
- planować i organizować własne uczenie się przez całe życie;
- wykorzystywać wiedzę z zakresu wybranej specjalności.

Ze względu na potrzebę dbałości o rangę wykształcenia humanistycznego i poszanowania autorytetów naukowych w toku studiów przykładą się dużą wagę do kształtowania kompetencji świadczących o formacie intelektualnym i postawie odpowiedzialności społecznej absolwentów i absolwentek, którzy są gotowi do:

- krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści;
- zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- uznawania znaczenia wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych;
- wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego z poszanowaniem różnorodności światopoglądowej, kulturowej, religijnej;
- inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, w szczególności w zakresie życia kulturalnego;
- odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych;
- dbałości o dorobek i tradycje zawodów związanych z humanistycznym wykształceniem, podtrzymywania etosu humanisty dzięki świadomości roli i znaczenia języka, zwłaszcza polskiego i łacińskiego, a także literatury w nauce i kulturze europejskiej i światowej;
- uznawania potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski i Europy.

W programie studiów uwzględniono zajęcia, dzięki którym absolwent(ka), oprócz ogólnego wykształcenia humanistycznego, otrzymuje rzetelną, poszerzoną wiedzę polonistyczną. Poszczególne specjalności prowadzą do uzyskania dodatkowych efektów uczenia się.

Studenci wybierający *specjalność nauczycielską* nabywają wiedzę, umiejętności i kompetencje zgodne z charakterystyką zamieszczoną w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z późn. zm., które po ukończeniu przez nich studiów drugiego stopnia na kierunku filologia polska o specjalności nauczycielskiej pozwolą im na wykonywanie zawodu nauczyciela języka polskiego. Otrzymują przygotowanie merytoryczne i pedagogiczne (w tym psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne, w ramach którego mieszczą się podstawy dydaktyki i emisja głosu oraz przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć). Kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się jest prowadzone przez nauczycieli akademickich i inne osoby posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Efektem uczenia się jest m.in. poznanie podstaw filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfiki

głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących; klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka.

Absolwent(ka) *specjalności nauczycielskiej* rozumie rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów, a także normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej, w tym specyfikę edukacji włączającej (inkluzywnej). Umie m.in. projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów, obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów. Potrafi rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów oraz skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów. Jest gotów/gotowa do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej.

Specjalność *edytorstwo tradycyjne i sieciowe* uzupełnia wiedzę i umiejętności filologiczne o kompetencje związane z tradycyjnym i cyfrowym światem tekstów w wymiarze zarówno teoretycznym, jak i praktycznym. Student(ka) zdobywa wiedzę o historii książki, od jej rękopiśmiennych początków do e-booków, a także o dziejach pisma i typografii. Zapoznaje się z zasadami redagowania różnego typu publikacji – od dzieł literackich po teksty użytkowe, od tekstów dawnych po utwory współczesne. Nabywa umiejętności opracowania tekstu na poszczególnych etapach procesu wydawniczego, włącznie ze składem komputerowym i digitalizacją dokumentów. W ramach specjalistycznych zajęć uczy się objaśniania, komentowania i korekty tekstów, poza tym poznaje metody ich technicznego opracowania z wykorzystaniem wybranych narzędzi i aplikacji oraz nabywa umiejętności związane z projektowaniem i obsługą stron WWW.

Absolwenci specjalności *edytorstwo tradycyjne i sieciowe* są przygotowani do pracy m.in. w oficynach wydawniczych, redakcjach czasopism, a także w różnego typu firmach i instytucjach zajmujących się filologiczną obsługą internetu czy też opracowaniem i publikowaniem dokumentów.

Absolwenci kierunku *filologia polska* uzyskują dyplom licencjata. Są przygotowani do podjęcia m.in. polonistycznych studiów drugiego stopnia. Ponadto znają język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

5. Opis sposobów weryfikacji i oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia

Szczegółowe informacje na temat metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się znajdują się w sylabusach przedmiotów określających plan studiów.

6. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu kształcenia

1.1. Opis zakładanych efektów uczenia się z przyporządkowaniem kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się dla tego kierunku (zob. załącznik 1)

**TABELA KIERUNKOWYCH EFEKTÓW
UCZENIA SIĘ I ICH ODNIESIEN DO EFEKTÓW WSPÓLNYCH
I OBSZAROWYCH**

wg Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 6)

studia pierwszego stopnia | profil ogólnoakademicki

Znaczenie skrótów:

W – wiedza	K – kompetencje społeczne
WG – głębia i zakres wiedzy	KK – kompetencje krytyczne
WK – kontekst i uwarunkowania	KO – kompetencje związane z odpowiedzialnością społeczną
U – umiejętności	KR – kompetencje związane z rolami zawodowymi
UW – umiejętności wykorzystania	FP1 – filologia polska (studia I stopnia)
UK – umiejętności komunikacyjne	
UO – umiejętności organizacyjne	
UU – umiejętności uczenia się	

Symbol	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do PRK (poz. 6)
Wiedza: absolwent/absolwentka zna i rozumie		
KFP1_W01	w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę nauk humanistycznych w systemie nauk ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo oraz ich związki z innymi naukami i dyscyplinami	P6S_WG
KFP1_W02	w zaawansowanym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną literaturoznawstwa i językoznawstwa z uwzględnieniem ich najnowszych osiągnięć i kierunków rozwoju	P6S_WG
KFP1_W03	w zaawansowanym stopniu genezę i historyczną zmienność oraz zróżnicowanie terytorialne języka polskiego, motywowane przemianami w potrzebach komunikatywnych wspólnoty narodowej i wspólnot podrzędnych	P6S_WG

KFP1_W04	zagadnienia szczegółowe z zakresu współczesnego języka polskiego, jego struktury (budowy), stylistyki, pragmatyki, kultury oraz ich tendencji rozwojowych	P6S_WG
KFP1_W05	w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu procesu historycznoliterackiego, najnowszych zjawisk literackich oraz założeń ideowych i estetycznych poszczególnych epok i prądów	P6S_WG
KFP1_W06	w zaawansowanym stopniu kanoniczne teksty kultury (zwłaszcza literatury) polskiej i obcej oraz problematykę ich recepcji	P6S_WG
KFP1_W07	w zaawansowanym stopniu twórczość ważnych pisarzy polskich, a także jej znaczenie dla literatury i kultury	P6S_WG
KFP1_W08	w zaawansowanym stopniu specyfikę, przekształcenia i stan obecny rodzajów i gatunków literackich oraz użytkowych	P6S_WG
KFP1_W09	w zaawansowanym stopniu rolę języka i literatury w kształtowaniu i odzwierciedlaniu kultury	P6S_WG
KFP1_W10	w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji tekstów kultury (zwłaszcza tekstów literackich i użytkowych), uwzględniające ich umiejscowienie w momencie dziejowym	P6S_WG
KFP1_W11	metody pisania tekstu literackiego, naukowego, popularnonaukowego i użytkowego	P6S_WG
KFP1_W12	wpływ fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji na najnowszą literaturę i zmiany zachodzące w języku	P6S_WK
KFP1_W13	rolę instytucji kultury oraz wybrane aspekty współczesnego życia kulturalnego	P6S_WK
KFP1_W14	podstawowe uwarunkowania ekonomiczne, prawne, etyczne i inne różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z filologią polską, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6S_WK
KFP1_W15	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnorodnych form przedsiębiorczości związanych z filologicznym wykształceniem	P6S_WK
KFP1_W16	zagadnienia z zakresu wybranej specjalności	P6S_WK
Umiejętności: absolwent/absolwentka potrafi		

KFP1_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, aby formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy i zadania badawcze	P6S_UW
KFP1_U02	właściwie dobierać tradycyjne i sieciowe źródła wiedzy i informacji, dokonywać ich oceny, poddawać je krytycznej analizie i syntezie	P6S_UW
KFP1_U03	dobierać i zastosować właściwe metody i narzędzia z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, w tym odróżnić i opisać dialekty polskie	P6S_UW
KFP1_U04	posługiwać się w mowie i piśmie różnymi gatunkami literackimi i użytkowymi oraz stylami funkcjonalnymi polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej	P6S_UW
KFP1_U05	wykrywać zależności między procesami społecznymi i kulturowymi a literaturą i zmianami językowymi	P6S_UW
KFP1_U06	w pracach pisemnych, z użyciem aparatu naukowego, podejmować wybrane problemy badawcze, samodzielnie dobierając literaturę podmiotową i przedmiotową	P6S_UW
KFP1_U07	przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację tekstu z zastosowaniem odpowiednich metod oraz uwzględniając konteksty historyczne, społeczne, kulturowe i in.	P6S_UW
KFP1_U08	wykorzystywać wiedzę z zakresu wybranej specjalności	P6S_UW
KFP1_U09	komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, posługując się poprawnie podstawową terminologią literaturoznawczą i językoznawczą	P6S_UK
KFP1_U10	brać udział w debacie i dyskusji, przedstawiać własne sądy, oceniać różne opinie i stanowiska, wykorzystując umiejętności precyzyjnego, logicznego i poprawnego językowo wyrażania swoich myśli i poglądów w języku polskim	P6S_UK
KFP1_U11	ustnie i pisemnie formułować sądy, opinie i wnioski	P6S_UK
KFP1_U12	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
KFP1_U13	planować i organizować pracę indywidualną i zespołową, współdziałając z innymi w ramach zadań grupowych, również o charakterze interdyscyplinarnym	P6S_UO

KFP1_U14	planować i organizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
Kompetencje społeczne: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do		
KFP1_K01	krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści	P6S_KK
KFP1_K02	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P6S_KK
KFP1_K03	uznawania znaczenia wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK
KFP1_K04	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego z poszanowaniem różnorodności światopoglądowej, kulturowej, religijnej	P6S_KO
KFP1_K05	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, w szczególności w zakresie życia kulturalnego	P6S_KO
KFP1_K06	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
KFP1_K07	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych	P6S_KR
KFP1_K08	dbałości o dorobek i tradycje zawodów związanych z humanistycznym wykształceniem, podtrzymywania etosu humanisty dzięki świadomości roli i znaczenia języka, zwłaszcza polskiego i łacińskiego, a także literatury w nauce i kulturze europejskiej i światowej	P6S_KR
KFP1_K09	uznawania potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski i Europy	P6S_KR

Osiągane ogólne efekty uczenia się w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, dydaktyki ogólnej i dydaktyki nauczania języka polskiego w szkole podstawowej (II etap edukacyjny) określone w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 1450):

1.1. W zakresie wiedzy absolwent/absolwentka zna i rozumie:

- 1) podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;
- 2) klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;
- 3) rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;
- 4) normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);
- 5) zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
- 6) zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;
- 7) sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej;
- 8) strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;
- 9) podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;
- 10) prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;
- 11) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;
- 12) procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;
- 13) podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;
- 14) treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;
- 15) metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent/absolwentka potrafi:

- 1) obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
- 2) adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 3) rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;
- 4) projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;
- 5) projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;

- 6) tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
- 7) podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;
- 8) rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;
- 9) skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;
- 10) wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
- 11) monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;
- 12) pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;
- 13) odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
- 14) skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- 15) poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;
- 16) posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;
- 17) udzielać pierwszej pomocy;
- 18) samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do:

- 1) posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
- 2) budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
- 3) porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;
- 4) podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;
- 5) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;
- 6) projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;
- 7) pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.

Szczegółowe efekty uczenia się określone w powyższym standardzie są uwzględnione w sylabusach zajęć służących realizacji tego standardu.

1.2. Wskaźniki dotyczące programu studiów

Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia	
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	180
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	6
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	112
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki/sztuki właściwej/właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (dla kierunku o profilu ogólnoakademickim)	114
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	65 (36%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym oraz liczba godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	90 godz., 4 ECTS (w ramach specjalności nauczycielskiej)
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 (0 ECTS)

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych			
Nazwa modułu zajęć – moduł kierunkowy	Forma zajęć	Łączna liczba godzin	ECTS

Nauki pomocnicze literaturoznawstwa i językoznawstwa (L/J)	laboratorium	30	2
Język jako archiwum kultury (J)	ćwiczenia	30	4
Wstęp do literaturoznawstwa (L)	ćwiczenia	30	3
Wstęp do językoznawstwa (J)	ćwiczenia	30	3
Historia literatury polskiej: literatura staropolska i oświecenia (L)	wykład, konwersatorium	90	7
Historia literatury polskiej: literatura romantyzmu i pozytywizmu (L)	wykład, konwersatorium	90	7
Historia literatury polskiej: literatura Młodej Polski i XX-lecia międzywojennego (L)	wykład, konwersatorium	75	7
Historia literatury polskiej: literatura po roku 1939 (L)	wykład, konwersatorium	75	7
Historia literatury polskiej: literatura po roku 1989 (L)	konwersatorium	45	5
Literatura powszechna (do XVIII w.) (L)	konwersatorium	30	5
Literatura powszechna (XIX-XXI w.) (L)	konwersatorium	30	5
Poetyka (I) (L)	wykład, ćwiczenia	45	4
Poetyka (II) (L)	ćwiczenia	30	2
Analiza i interpretacja dzieła literackiego (L)	ćwiczenia	45	3
Gramatyka opisowa języka polskiego (I) (J)	wykład, ćwiczenia	60	6
Gramatyka opisowa języka polskiego (II) (J)	wykład, ćwiczenia	60	6
Kultura języka polskiego (J)	ćwiczenia	30	3
Historia języka polskiego – dzieje budowy i używania języka narodowego (J)	wykład, ćwiczenia	60	6
Dialektologia polska z elementami etnolingwistyki (J)	konwersatorium	30	3
Stylistyka języka polskiego (J)	wykład, konwersatorium	60	5
Pragmatyka tekstu (J)	konwersatorium	30	4
Retoryka z erystyką (J)	laboratorium	30	3
Proseminarium (L/J)	seminarium	30	4
Seminarium (L/J)	seminarium	30+30	2+8
Łącznie (L) – literaturoznawstwo (55% ECTS); (J) – językoznawstwo (45% ECTS)		1125	114

Profil ogólnoakademicki – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

w dyscyplinie lub w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby pkt. ECTS i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Moduły zajęć do wyboru			
Nazwa modułu zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Przedmiot społeczny	konwersatorium	30	5
Język obcy nowożytny	ćwiczenia	120	9
Przedmioty do wyboru	ćwiczenia	210	14
Proseminarium, seminarium	seminaria	90	14
Moduł wybranej specjalności	wykłady, ćwiczenia, laboratoria	300	23
Wychowanie fizyczne	ćwiczenia	60	0
Razem:		810	65 (36%)

Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

1.3. Zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS

Szczegółowe informacje na temat przypisanych do każdego modułu efektów kształcenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów przez studentów znajdują się w sylabusach przedmiotów określających plan studiów.

1.4. Sposoby weryfikacji i oceny osiągania przez studenta zakładanych efektów uczenia się

Szczegółowe informacje na temat sposobów weryfikacji i oceny osiąganych przez studenta zakładanych efektów uczenia się znajdują się w sylabusach przedmiotów określających plan studiów.

1.5. Plan studiów uwzględniający moduły zajęć (zob. załącznik nr 2)